

**Győri Ítéltábla**  
**Gf.II.20.169/2013/6.**

A Győri Ítéltábla a dr. Németh K. László Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Stern Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen hibás teljesítés és járulékai megállapítása iránt indított perében a Győri Törvényszék 2013. május 14. napján kelt 11.G.20.876/2011/45. szám alatti ítéletével szemben az alperes által 48., Gf.5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az állam javára - az illetékügyben eljáró hatóság felhívására - 753.100,- (Hétszázötvenháromezer-egyszáz) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket, továbbá a felperesnek 15 nap alatt 190.500,- (Egyszázkilencvenezer-öttszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I n d o k o l á s :**

2001. május 22-én a felperes mint megrendelő és az alperes mint szállító között szállítási szerződés jött létre 3050 db - a szerződésben részletesen körülírt műszaki tartalmú - házi szennyvízátemelő szállítására, a 2002. március 31. napjáig terjedő határidőben, 55.000.Ft + áfa (68.750.Ft) darabonkénti vételárért. Az alperes a szerződés 6. pontjában a szakszerűen telepített, üzembe helyezett és rendeltetésszerűen üzemeltetett szennyvízátemelőre garanciát vállalt, a gyűjtőaknára 10 év, míg a többi egységre 5 év időtartamra. A szerződés 7. pontjában az alperes vállalta a helyszíni telepítést követően a szivattyú és a nyomócső csatlakoztatását, az akna víztartási próbájának és a szerelvények nyomáspróbájának elvégzését és igazolását. Az alperes által szállított szennyvízátemelőket a felperes - generálkivitelezőként - "**Helység**"1 község és térsége szennyvíz-csatorna beruházása során építette be. A csatorna-beruházás kivitelezése és az alperes által szállított szennyvízátemelők beépítése során a felek a kivitelezési tapasztalatok alapján szerződésüket módosították. Így szükségessé vált a szennyvízátemelőbe beépített szennyvíz-szivattyú és a csatlakozócső kézzel oldható, hollanderes csatlakoztatása. Az alperes a 2002. június 7. napján kelt levelében vállalta, hogy a felperesnek megtéríti az addig leszállított szennyvízátemelőkhöz tartozó 2350 db hollandier 440.Ft+áfa (550.Ft) beszerzési árát, illetve a hátralévő 450 db átemelő részegységet - alperesi költségviseléssel - hollanderes nyomócsőkötéssel szállítja le. A felperes - a szerződés szerint az alperes feladatát jelentő belső összeszereléshez tartozó -

által elvégzett szivattyú-nyomócső csatlakoztatás költségét a 2002. június 11. napján kelt alpereshez címzett levelében 570.Ft + áfa (712,50 Ft) darabonkénti kiadásban jelölte meg. A többszöri tárgyalást és levélváltást követően 2002. augusztus 2-án a felek szállítási szerződésüket módosították, a módosítás szerinti kikötéseket utóbb 2002. augusztus 12. napján foglalták írásba. Eszerint a teljesítési határidőt 2002. szeptember 15. napjára halasztották, ameddig az alperesnek a 2800 db szennyvízátemelőből még át nem adott 450 db szennyvízátemelőt le kellett szállítania. Az átemelők műszaki tartalmát úgy módosították, hogy az üvegszál erősítésű műanyag feneket (az iszapgyűjtő zsompot) elhagyták, helyette a kiékelés mellett döntöttek. A korábbi levélváltásnak megfelelően a vízszintes nyomócsőre megállapodtak egy 6/4 colos hollandier beszereléséről azzal, hogy a hollandiereket az alperes 440.Ft + áfa áron a felperestől „megveszi”, a felperes pedig azokat beszereli a szerkezetbe. A már telepített és beüzemelt házi szennyvízátemelők műszaki hibái miatt felvett jegyzőkönyvekben a felek és a beruházó - egyebek mellett - megállapították, hogy az akna falán átmenő idom szabadmenetes vége túl rövid, tömítése nem megfelelő, így a menetes könyök kiszakad az akna jelentős részében. A 2002. augusztus 8. napján megtartott megbeszélésen a felek megállapodtak, hogy a szennyvízátemelő falába épített 50 mm-es KPE-cső csatlakozó idomát hosszított menettel az alperes leszállítja minden egyes aknához, azzal, hogy a földmunkával járó cserét a felperes végzi el. Rögzítették, hogy az akna belső szerelését a szivattyú elhelyezésével nem fejezte be az alperes, a nyomáspróbát nem végezte el és az idomokat nem szerelte véglegesen tömörre, arra számítva, hogy a szerelést a helyszínen kell befejezni. Ezért a felperes vállalta, hogy a belső szerelést elkészíti, azzal, hogy az itt keletkezett költségek elszámolásáról a későbbiek során megállapodnak. A felperes a beruházó önkormányzat fizetése képtelenségére hivatkozással 2002. augusztus 15-én a szállítások leállítását kérte, amelyre az alperes szerződésszegésre hivatkozással kötbérigényt jelentett be. Ezután a felperes az alperestől több szennyvízátemelőt nem szerzett be, a még szükségeseket más vállalkozástól szerezte be. A szállítási szerződés alapján az alperes 2440 db szennyvízátemelőt szállított le, melyért a felperes 162.026.750.Ft vételárát fizetett ki. A felperes nem egyenlítette ki 85 db szennyvízátemelő 5.843.750.Ft vételárát.

A felperes módosított keresetében 19.718.622.Ft tőke, valamint annak a 2002. június 30. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest árleszállítás jogcímén. Keresetét arra alapította, hogy a szállítási szerződést az alperes hibásan teljesítette, mivel a leszállított szennyvízátemelők a rendeltetésszerű használatra nem voltak alkalmasak. Azt állította, hogy a szennyvízátemelő falán átmenő KPE gyorscsatlakozó szabadon maradó menete rövid és tömítetlen volt, mely a telepítést követően csatlakozótörésekhez és szivárgásokhoz vezetett. A „havária” helyzet elhárítása 655.200.Ft, illetve 1.453.725.Ft költséggel járt. Az alperes a szerződés utólagos módosítása ellenére a beszerzett hollandierek árát 247.500.Ft, illetve 1.292.500.Ft összegben nem egyenlítette ki. Az alperes hiányos szállítása miatt a felperes szerzett be utólag 1110 db hosszabbított menetű KPE gyorscsatlakozót, melynek 742.213.Ft költsége az alperest terheli. Az eredeti szerződéssel szemben a felperes végezte el a szennyvízátemelők végleges belső összeszerelését, víztartási- és nyomáspróbáját, melynek díja szennyvízátemelőnként 2.620.Ft + áfa (3.275.Ft) volt, együtt 7.974.625.Ft. Az utólagosan szükségessé vált csatlakozó idomok

(a 6/4 colos hollandier és az aknafalba szerelt, hosszabbított menetű külső idom) cseréjének munkadíja 19.387.500.Ft volt.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy szerződést szegve hibásan teljesített volna, a jelentkező hibákat a felperes szakszerűtlen telepítése, a homok- és kavicságy, a megfelelő tömörítés hiánya okozta, valamint az, hogy a főnyomócsövet a felperes nem sinus-alakban helyezte el. A felperes ugyan magára vállalta a szennyvízátemelők belső összeszerelését, a víztartási és a nyomáspróba elvégzését, azonban ezek díját csak 712,5 Ft/átemelő összegben jelölte meg. Egyébiránt a felperes nem igazolta, hogy a belső szerelésen kívül a víztartási- és nyomáspróbát is elvégezte volna. Az eredeti vállalása nem vonatkozott a szennyvízátemelők kézzel oldható, belső hollanderes kötéssel ellátására, annak beszerelését a felperes csak az üzemeltető **"B"** Rt. kérésének eleget téve igényelte. Beszámítási kifogásában 4.528.050.Ft, valamint annak a 2002. szeptember 28. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a felperest. 5.843.750.Ft-ra vonatkozó ellenkövetelést a ki nem fizetett, leszállított szennyvízátemelők vételára jogcímén, míg 665.520.Ft-ot a szintén leszállított 1410 db hosszabbított menetű KPE-csatlakozó vételáraként követelt. Ebben az együttesen 6.509.270.Ft-ba elismertként beszámította a felperes hollanderek költségére vonatkozó 247.500.Ft-os, valamint a szennyvízátemelők belső szerelési munkájára 1.731.720.Ft-os követelését.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott, részben megismételt eljárás során hozott *ítéletével* az alperest kötelezte 9.413.183.Ft tőke, valamint annak a 2002. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére, míg ezen túlmenően a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság az egyes tételekre vonatkozó kereseti kérelmek közül a *6/4 colos hollanderek* ellenértéke megfizetésére irányuló követelés esetében abból indult ki, hogy a felek közötti eredeti szállítási szerződés műszaki tartalmához nem tartozott a kézzel oldható, hollanderes kötéssel való szállítás. A felek a szerződésüket azonban - az üzemeltető igényére - utóbb módosították és az alperes a 2002. június 7. napján kelt felpereshez címzett levelében, valamint a 2002. augusztus 2. napján kelt jegyzőkönyvben felajánlotta a hollanderek darabonkénti beszerzési áraként 440.Ft+áfa (550.Ft) összeg megtérítését. Ezért az alperes a 247.500.Ft és az 1.292.500.Ft (együtt: 1.540.000.Ft) követelést nem hibás teljesítés, hanem szerződési kötelezettség vállalása alapján köteles megtéríteni.

A felperes által szintén szerződésmódosításban, utólag vállalt *belső összeszerelési, víztartási- és nyomáspróba* munkatétel esetében a törvényszék amiatt nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy a felperes ezt a munkát 712,5 Ft/db áron vállalta 2002. június 11-én, mert utóbb a felek a 2002. augusztus 8. napján felvett jegyzőkönyvben már azt rögzítették, hogy az ebből keletkezett költségek elszámolásáról később állapodnak meg. A munka díjára vonatkozó megállapodást ugyan egyik fél sem tudott bizonyítani az eljárás során, azonban a felperes által megjelölt 2.620.Ft + áfa (3.275.Ft) díjat a kirendelt **"C"** igazságügyi szakértő reálisnak minősítette. A helyi polgármester, **"D"** tanú vallomása alapján a bíróság azt is bizonyítottan találta, hogy a felperes ezt a munkatételt megfelelően elvégezte, mivel a beruházó által átvett szennyvízcsatorna a házi szennyvízátemelőkkel együtt megfelelően

működik. Emiatt a bíróság szintén szerződési kötelezettségvállalás alapján 7.974.620.Ft megfizetésére kötelezte az alperest.

A bíróság a felperes 1110 db *hosszabbított menetű KPE gyorscsatlakozó* ellenértéke (742.313.Ft) megfizetésére irányuló keresetét amiatt találta alaposnak, mert 2002. augusztus 8-án az alperes utólagosan vállalta, hogy a hosszabbított menetű csatlakozókat valamennyi aknához pótlólag leszállítja. Az 1110 db csatlakozót azonban a felperes vásárolta meg és annak vételárát az alperes nem térítette meg.

A *havária-helyzet elhárítása* költségére a bíróság a kirendelt igazságügyi szakértő többször kiegészített szakvéleménye alapján alaposnak ítélte meg 327.600.Ft, illetve 581.490.Ft kiadást. Azonban ezt a két tételt a felperes árleszállítás iránti keresete elbírálásánál vette figyelembe a bíróság.

A *csatlakozóidomok (a 6/4 colos hollanderek és a szintén 6/4 colos hosszabbított menetű KPE-csatlakozók) cseréjével* felmerült költségek megtérítése iránti kereset esetében a törvényszék megállapította, hogy az utóbbi szerződésmódosításban az alperes csak a hollanderek árának megfizetését vállalta, de azok cseréjével járó költség a felperest terhelte. A hosszabbított menetű KPE-csatlakozók utólagos beszerelésére azonban az alperes hibás teljesítése (Ptk.305.§ (1) bekezdés) miatt került sor, mert a házi szennyvízátemelőket az alperes rövid menetű gyorscsatlakozóval szállította. A 9.693.750.Ft megfizetésére irányuló kereseti összeget ezért az elsőfokú bíróság - mérlegeléssel, a kirendelt szakértő azon véleménye alapján - csökkentette 7.500.000.Ft-ra, hogy a hollanderek cseréje a munkatételben mintegy 20-22 %-os arányú volt, illetve az aknák mintegy 90-95%-a esetében került sor a KPE-csatlakozók cseréjére.

Az alperes hibás teljesítése miatt a felperest megillető *árleszállítás* (Ptk.306.§ (1) bekezdés) összegét a törvényszék a kirendelt igazságügyi szakértői vélemény erre vonatkozó része mellőzésével és arra figyelemmel határozta meg, hogy az árleszállítás összege megállapítása nem szakértői, hanem a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó feladat. A törvényszék figyelembe vette, hogy a felperes a hibás teljesítés miatti kijavítási költségként a KPE-idom cseréje miatt 7.500.000.Ft, valamint a havária-helyzet elhárításával kapcsolatban 327.600.Ft, illetve 581.490.Ft elszámolását kérhetné. A leszállított alperesi termékekért a felperes összesen 162.026.750.Ft-ot fizetett ki. A teljes vételár ilyen nagyságára és a termék hibájával a felperesnek okozott többletköltségekre figyelemmel a bíróság úgy ítélte meg, hogy 5.000.000.Ft árleszállításnak van helye. Összességében, a felperes keresetét tehát alaposnak ítélte meg a hollanderek 1.540.000.Ft vételára, a szennyvízátemelők belső szerelésének 7.974.620.Ft díja, a KPE-gyorscsatlakozó elemek 742.313.Ft-os költsége és az 5.000.000.Ft árleszállítás (együtt: 15.256.938.Ft) esetében. Az alperes ebbe az összegbe eredménnyel számíthatta be a ki nem fizetett átemelők vételárát 5.843.750.Ft-ban. Ezért az alperes - a különbözetként jelentkező - 9.413.183.Ft és késedelmi kamata megfizetésére köteles.

Az ítélet részbeni megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében részben fenntartotta az elsőfokú eljárásban a felperes szennyvízátemelőkön belüli szerelési munkákra előterjesztett 7.974.620.Ft megfizetése iránti

keresetével szembeni védekezését. Eszerint a felperesnek a belső összeszerelési munka után átemelőnként csak 712,5 Ft díj jár. A belső összeszerelés munkafolyamata három elemből áll: a szennyvíz-szivattyú összeszerelése a nyomócsővel, az aknák vízzel feltöltése és a vezetékek nyomáspróbája. Ezek közül a felperes csupán az első munkát végezte el, az utóbbi két feladatot azonban nem. Hivatkozott "E" tanú vallomására, amely szerint az aknák nyomáspróbázására nem került sor. Ezen túl vitatta, hogy a felperesnek árleszállítás jogcímén 5.000.000.Ft-tal tartozna, álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróság ítéletében nem adta kellő magyarázatát ezen kereseti követelés alaposságának. Kifejtette, hogy nem teljesített hibásan, a bekövetkezett hibákat a felperes szakszerűtlen telepítése, a homok- és kavicságy elhagyása, a szakszerűtlen vezetékek fektetése okozta. Megítélése szerint a felperes nem tett eleget a korábbi hatályon kívül helyező végzésben foglalt bizonyítási kötelezettségének.

A fellebbezési eljárás során az alperes fellebbezését kiegészítette. Ismét rámutatott, hogy az eredeti szerződés műszaki tartalmához nem tartozott a hollanderes kötés, és a felperes által megtekintett mintadarabban a rövidmenetes KPE csatlakozó volt beépítve. Azzal érvelt, hogy az aknákhöz mellékelte vásárlási tájékoztató szerint a garancia feltétele a telepítésre vonatkozó előírások maradéktalan betartása. A felperes azonban szabálytalanul telepített. Amiatt is alaptalan a felperes hosszított menetű csatlakozóval kapcsolatos keresete, mert a felek megállapodása ellenére a rövid menetű csatlakozókat nem szolgáltatta vissza. Hivatkozott a felperes raktári alkalmazottja korabeli nyilatkozatára, amely szerint csupán 150-170 db KPE csatlakozót cserélt ki a felperes.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet fellebbezett része helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásában előterjesztett nyilatkozatai fenntartásával kiemelte, hogy a törvényszék a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásának megfelelő, széleskörű bizonyítást folytatott le.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem - és arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp.253.§ (3) bekezdés) bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezést követően részben megismételt eljárás során a szükséges bizonyítást teljes egészében lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg; az ítélet tábla az abból levont jogkövetkeztetéssel és a törvényszék ítélete jogi indokaival egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja. (Pp.254.§ (3) bekezdés)

A hibás teljesítést és árleszállítás fizetésére kötelezését vitató alperesi fellebbezésre az ítélet tábla kiemeli, hogy a kellékhibát (Ptk.305.§ (1) bekezdés), valamint az alapvető hibákat a sokszorosán kiegészített műszaki igazságügyi szakértői vélemény kellőképpen alátámasztotta. A szennyvízátemelők meghibásodásának alapvető oka az volt, hogy azokat az alperes túlságosan rövid átmenő csatlakozóval szállította. (G.40.094/2013/74. szám alatti szakvélemény 12. oldal, G.20.876/2011/20. szám alatti szakvélemény 5. oldal) A kiegészítések után aggálymentes (Pp.182.§ (3) bekezdés) szakvélemény ugyan megállapította azt is, hogy az észlelt hibákhoz a felperes szakszerűtlen telepítése is

hozzájárult, azonban ezt a közrehatást az elsőfokú bíróság a hibás teljesítés miatti árleszállítás (Ptk.306.§ (1) bekezdés) összege meghatározásánál kielégítően mérlegelte. (Pp.206.§ (1) bekezdés)

A fellebbezés alapján az elsőfokú bíróság által 5 millió forintban meghatározott árleszállítás további mérséklésének sem volt helye. Kiemelést igényel, hogy a bírói gyakorlat szerint (GK.47.számú állásfoglalás, BH 1995/92, BH 1985/394, Győri Ítéltábla Gf.II.20.099/2009/13. szám) az árleszállítás rendeltetése a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti, a hibás teljesítés folytán megbomlott értékegyensúly helyreállítása, melynek meghatározása során az ellenszolgáltatásból kell kiindulni. Figyelembe kell azonban venni az eset összes körülményeit, így a hiba jellegét, mértékét, az áru használhatóságát. Ezekből következően a hiba értékcsökkentő hatásával arányosan kell eldönteni, hogy az ár mennyivel legyen kevesebb. A dolog vételára, a kijavítási költség és egyéb tényezők számbavétele mellett az árleszállítás mértéke meghatározásánál azt is figyelembe kell venni, hogy a jogosult mennyiben járult hozzá az egyébként meglévő kellékhiba súlyosbodásához, a szolgáltatás értékvesztéséhez. A jogosult ilyen hozzájárulása arányában nyilvánvalóan nem igényelheti az értékegyensúly helyreállítását.

Az elsőfokú bíróság a 162.026.750.Ft kifizetett vételár, az együttesen 8.409.090.Ft (7.500.000.Ft, 327.600.Ft és 581.490.Ft) kijavítási költség és a felperes hibás telepítésben jelentkező közrehatása figyelembevételével helytállóan határozta meg 5 millió forint összegben az árleszállítás összegét.

A fellebbezésben kiemelt további tétel, a szennyvízátemelők belső összeszerelésének költsége esetében a törvényszék által figyelembe vett és mérlegelt bizonyítékokon ["C" igazságügyi szakértő szakvéleménye (G.20.876/2011/24. tjk.)] túlmenően "F" tanú vallomása (G.40.094/2003/33.tjk. 3. oldal) is megfelelően alátámasztotta, hogy a felperes a belső összeszerelési munkákon belül az aknák vízfeltöltési- és nyomáspróbázási munkáit is elvégezte. Ezért a 2002. június 11. napján megjelölt 712,5 Ft/db díj helyett alappal tarthat igényt 2.620.Ft + áfa (3.275.Ft) darabonkénti díjra.

A fellebbezés kiegészítésében felhozott azon ténynek, hogy az alperes eredetileg rövid menetes KPE csatlakozóval ellátott átemelők szállítását vállalta, azért nincs jelentősége, mert utóbb, 2002. augusztus 8-án kifejezetten vállalta a hosszabbított menetű csatlakozó leszállítását. Az ezen a napon felvett jegyzőkönyv (G.40.094/2003/1/F/12.) ugyanakkor nem tartalmazott arra vonatkozó megállapodást, hogy a felperes visszaszolgáltatja a kiszerelt rövid menetű csatlakozókat. Másfelől: az alperes az elsőfokú eljárás során ellenkövetelést (viszontkeresetet, beszámítási kifogást) nem terjesztett elő a rövid menetes csatlakozók kiadására vagy értékük megtérítésére. Emiatt, valamint a Pp.235.§ (1) bekezdése új tény fellebbezési előadására vonatkozó korlátozása miatt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta a kiegészített fellebbezés hosszabbított menetű csatlakozóra vonatkozó alperesi érvelését.

Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése szerint viselni köteles a személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint a felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat. Ez utóbbi összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 190.500.Ft-ban határozta meg.

Győr, 2013. november 20. napján

**Dr. Szalai György sk.** a  
tanács elnöke

**Dr. Ferenczy Tamás sk.**  
előadó bíró

**Dr. Mészáros Zsolt sk.**  
bíró

A kiadmány hitelül  
kiadó: